

**МИНИСТЕРСТВО
на ЗЕМЕДЕЛИЕТО и ГОРИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 58 – септември 2004

**А
Г
Р
О

С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А**

БАНСИК 2004

ОКОНЧАТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ

**за заетостта и използването
на територията на БЪЛГАРИЯ
през 2004 год.**

Резултати и анализи

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
МЕТОДОЛОГИЯ.....	3
ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	4
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ	5
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ	5
КРАТЪК ПРЕГЛЕД на ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА на КУЛТУРИТЕ	8
ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА през 2004 год. по РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ	11
ТАБЛИЦА 2 ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА през 2003 год. по РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ	12
ТАБЛИЦА 3 ОСНОВНА ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА по 28 ОБЛАСТИ през 2004 год.	13
ТАБЛИЦА 4 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ и ПЛОЩ със СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	14
ТАБЛИЦА 5 ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ на ЗЕМЯТА	15
КАРТИ	16
ПШЕНИЦА	16
ЕЧЕМИК	16
ЦАРЕВИЦА	17
СЛЪНЧОГЛЕД	17
ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ.....	18
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ	18
УГАРИ.....	19
ГОРИ.....	19

МЕТОДОЛОГИЯ

Наименованието БАНСИК е съставено от началните букви на Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура. Това е мащабна операция, реализирана върху цялата територия на България и поставяща основите на една система за познаване на продукцията и селскостопанската конюнктура.

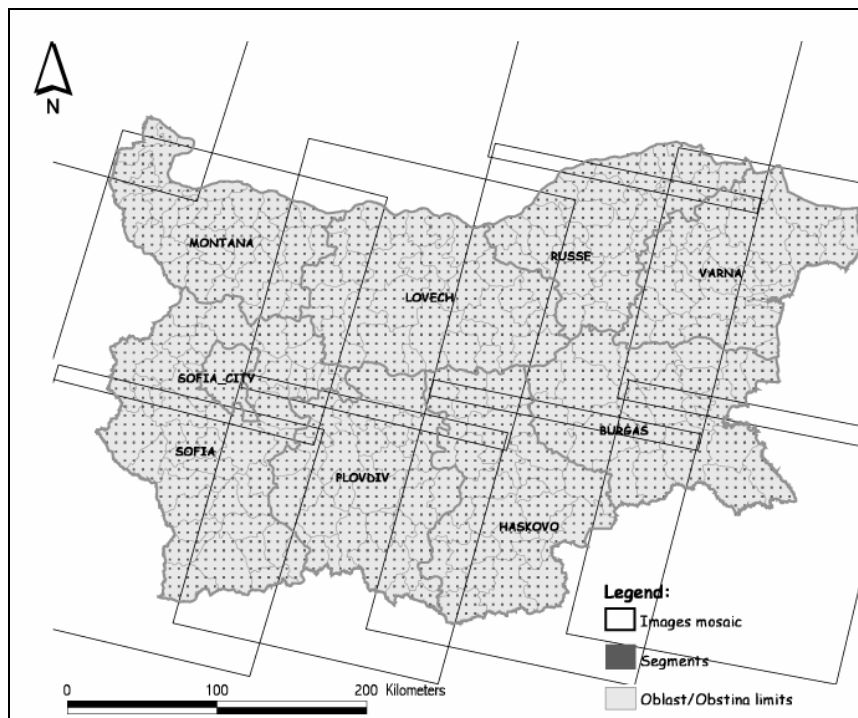
Анкетата БАНСИК е базирана върху независимата и обективна техника на извадковите анкети на части от територията, посредством която са получени резултати за 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003 и 2004 година.

БАНСИК позволява да се анализират промените, настъпващи в заетостта и използването на територията, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект.

БАНСИК представлява етап към европейското интегриране в областта на статистиката. Основната ориентация на анкетата е към селското стопанство, но със своя характер на общоизползван инструмент, тя дава възможност да се видят проблемите на околната среда и на териториално-селищното устройство. Липсата на предварителна стратификация на територията дава възможност да се обслужват множество интереси, защото се наблюдават всички форми на използване на пространството - никоя зона не остава в сянка: структурните промени между категориите на територията, както и смяната на земеделските култури в рамките на земеделското пространство, могат да бъдат коректно описани.

Добро познаване на територията на България

111 000 km²,
28 области,
264 общини
Познаването на територията:
около 111 000 точки в
3 123 сегмента,
центровете на които са
отдалечени на 6 км един
от друг;
ГИС с 3 123 изображения
на карти в мащаб
1:10 000 и също толкова
сателитни снимки,
направени със сателита
LANDSAT

Наблюдението с помощта на човешкото око е метод, осигуряващ най-добро съотношение разходи-качество. През 2004 год. отново се доказва правилността на този избор. През шестата година на наблюдение, анкетата изследва заетостта и използването на земята върху повече от 111 хил. точки, определени, изхождайки от 3 123 квадратни сегмента с размер на страната 1,410 км и съдържащи по 36 точки, разстоянието между които е 234 м.

Извадката, представляваща основата на БАНСИК, е направена през 1998 год. по метода "териториална извадка", основаваща се на изграждането на мрежа от прави линии, отдалечени на 6 км една от друга и ориентирани Север-Юг, Запад-Изток. Всяка пресечна точка от мрежата определя центъра на един сегмент, който може да се приеме за случаен. Границите на България са "отдалечени" с един пояс от 827 м, за да се коригират евентуалните неточности на базовата картография.

При всяко минаване на терена, анкетаторите наблюдават едни и същи точки в едни и същи сегменти. Това позволява да се получат надеждни данни за измененията. Човешкото око позволява използването на подробна номенклатура на заетостта и използването на земята. Всички култури и различните видове ливади могат да бъдат разграничени, както и основните растителни видове в горските райони. Физическата и функционална номенклатури, разработени през 1998 год. след консултации със специалисти по всички видове използване на земята, не са променяни и през тази година, а само са внесени някои уточнения и допълнителни обяснения.

Организацията на операцията е ключовият елемент за постигнатото качество. Цялата анкета през 2004 год. е проведена от специализиран екип на МЗГ. В 28-те областни дирекции "Земеделие и гори" от цялата страна експертите по агростатистика организират събирането на данните. Контрол на терена през 2004 год. се осъществи с повторно наблюдение на случайно подбрани сегменти. При наблюденията се използват специално обучени анкетатори – агрономи, лесовъди и други специалисти, работещи в областта на селското и горското стопанство.

ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Предварителни бележки

БАНСИК е извадково наблюдение. При работа с териториална извадка или извадка по списък може да се изчисли случайната грешка, свързана със съставянето на извадката. Това изчисление позволява да се определи доверителният интервал, в чиито граници се намира истинската стойност на наблюдаваната променлива.

Грешката от наблюдение е слабо познаваема, понеже е невъзможно да бъде изчислена. Може само да се цитират източниците на този вид грешка. Затова работата на организаторите на анкетата е насочена към минимизиране на този вид грешка. Неволни грешки могат да се допуснат, независимо дали извадката е териториална или по списък. Обучението на анкетаторите, четливостта на инструкциите и другите документи трябва да доведат до еднотипност на работата на различните анкетатори. Контролите след анкетата (на терена и в момента на въвеждане на данните) са предназначени също да коригират евентуалните грешки.

От друга страна, териториалните извадкови анкети с директно наблюдение не ни правят зависими от волята на интервюирания, в случая – на земеделския производител. Той може да откаже да отговори или да скрие съзнателно някои неща от страх, че информацията, получена от неговите отговори, ще бъде използвана срещу неговите интереси. Това е валидно за страни като България, където интервюираните все още не познават добре понятието "статистическа тайна".

При извадковите анкети на базата на териториални извадки (от тип БАНСИК), този вид грешка е изключен, защото се прави единствено обективно наблюдение на терена. Това ни позволява да кажем, че този тип анкети са обективни.

Метод на изчисление

Едно от основните предимства на обективна извадкова анкета от типа БАНСИК е, че за всеки резултат може да се посочи степента на точност. Това позволява поставянето на резултата в определени рамки, които са толкова по-тесни, колкото по-добър е резултатът. Това също така, позволява да се правят сравнения с другите източници.

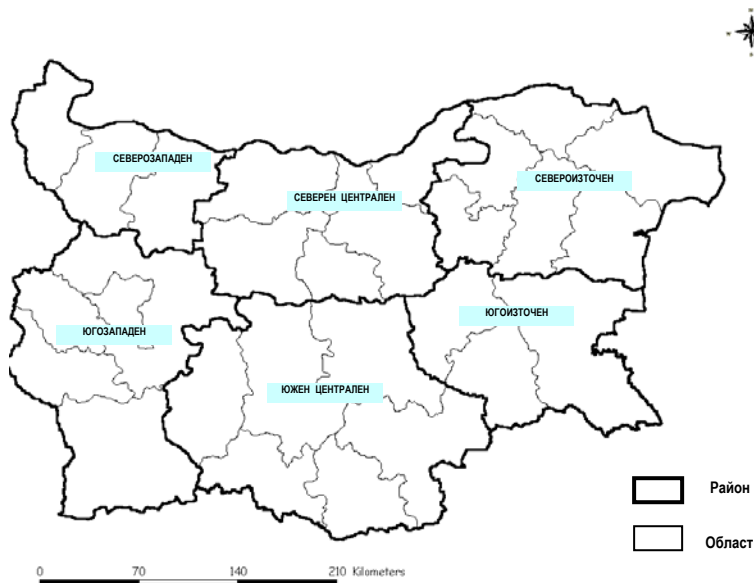
Точността е получена като се калкулира случайната грешка от извадката. Взема се предвид общото отклонение под формата на основна дисперсия между сегментите и вътрешна дисперсия (между точките). Точността при определяне на даден вид заетост на територията се увеличава с увеличение на съответната площ и разпределението на изучавания тип заетост. Горите, които заемат голяма площ от територията, са по-точно изчислени, отколкото някой тип заетост на земята, който се среща само на дадено място и е с ограничено разпространение.

Извадката е замислена така, че да дава добри резултати за заетостта на територията на ниво 6 района за планиране – NUTS 2. Този тип анкета позволява добавяне на нови сегменти към извадката, с цел получаване на резултати на по-ниско ниво от номенклатурата на териториалните единици, ако това е необходимо. В този случай трябва да се направи преценка за допълнителните разходи, необходими за организиране и провеждане на анкетата. В общия случай, колкото е по-голяма площта на дадена позиция, толкова е по-малка математическата грешка.

В таблицата по-долу са представени математическите грешки на резултатите на национално ниво за някои основни рубрики от физическата номенклатура:

Код по физическата номенклатура	Грешка (%)	Код по физическата номенклатура	Грешка (%)
17	1,76%	32	3,30%
18	2,55%	33	9,51%
23	2,51%	45	3,22%
24	4,22%	49	3,54%
27	3,70%	59	8,21%

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Представената вляво карта показва групирането на областите в 6 района за планиране – ниво 2 на номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) на Европейския съюз.

- Северозападен – Видин, Враца и Монтана
- Северен централен – Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе
- Североизточен – Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище и Шумен
- Югоизточен – Бургас, Сливен и Ямбол
- Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Стара Загора и Хасково
- Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София-област

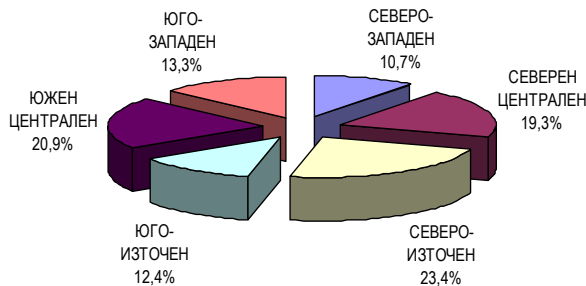
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Площта със селскостопанско предназначение (ПССП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи със селскостопанско използване (вкл. високопланински пасища и затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал) и необработваните повече от три години земеделски земи. ПССП през 2004 год. е 5 785 686 ха и заема 52,1% от територията на страната. През 2003 год. ПССП е била в размер на 5 782 461 ха. Относителният ѝ дял остава непроменен през двете години. (вж. табл.4, стр.14).

Използваната земеделска площ (ИЗП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения (от код 50 до код 62 вкл. от номенклатурата), постоянно затревените площи (от код 45 до код 48 вкл.), семейните градини – код 63 и оранжерийните площи – код 82. (вж. табл.4, стр.14).

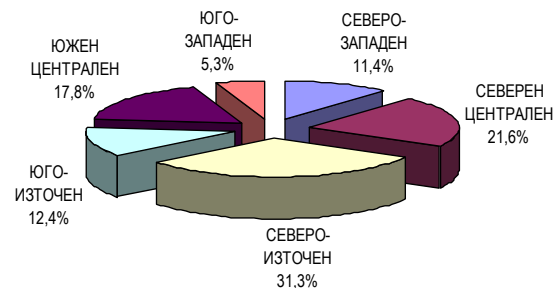
Обработваема земя са площите, които се включват в сеитбообръщение, временните ливади с житни и бобови треви и угарите. По използваната от дирекция "Агростатистика" номенклатура – БАНСИК това са кодове от 23 до 44 и код 49. (вж. табл.4, стр.14).

ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ ПРЕЗ 2004 ГОД.
ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

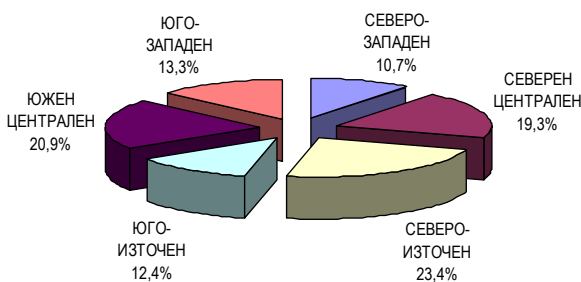
С най-голям относителен дял на използваната земеделска площ в България е Североизточният район – 23,4% от ИЗП в страната (1 248 хил. ха) , следват Южен централен – 20,9%, и Северен централен – 19,3%. ИЗП през 2004 год. е 5 330 хил. ха или 48,0% от територията на страната. През 2003 год. ИЗП е в размер на 5 326 хил ха – 48,0%. Като цяло за страната се наблюдава запазване на относителния дял на използваната земеделска площ спрямо общата площ на страната. (вж. табл.1, стр.11, табл.2, стр.12 и стр.19).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

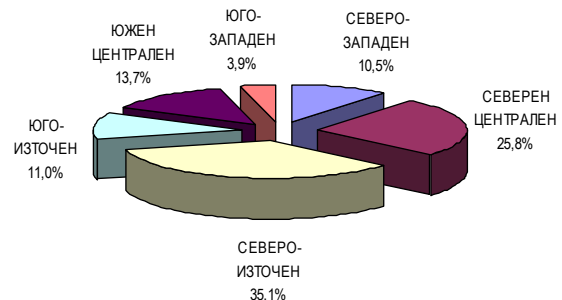
Районът с най-много обработваема земя в България е Североизточен – 1 022 хил. ха (31,3% от обработваемата земя в страната), следван от Северен централен – 705 хил. ха (21,6%) и Южен централен – 582 хил. ха (17,8%). Обработваемите земи в България през 2004 год. са 3 263 хил.ха и представляват 61,2% от използваната земеделска площ (ИЗП). През 2003 год. обработваемите земи са били в размер на 3 239 хил. ха – 60,8% от ИЗП за страната. Наблюдава се незначително увеличение на обработваемата земя в сравнение с предходната година. (вж. стр.18).

ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

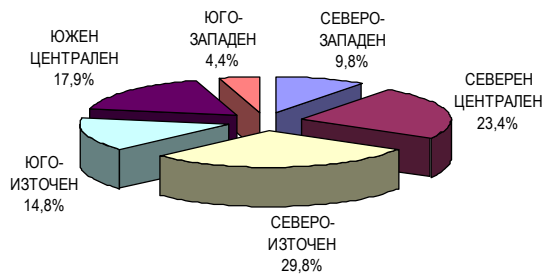
Площите със зърнени култури през 2004 год. са 1 875 хил. ха, което представлява 57,5% от обработваемата земя за страната. Най-много са площите със зърнени култури в Североизточен район – 640 хил. ха или 62,6% от обработваемата земя в района. В Северен централен район зърнени култури има върху 440 хил. ха (62,3% от обработваемата земя в района). Наблюдава се увеличение на зърнените култури през 2004 год. спрямо 2003 год. във всички райони, като общо за страната зърнените култури са се увеличили с 5,8%. (вж. табл.1, стр.11 и табл.2, стр.12).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МАСЛОДАЙНИТЕ КУЛТУРИ
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

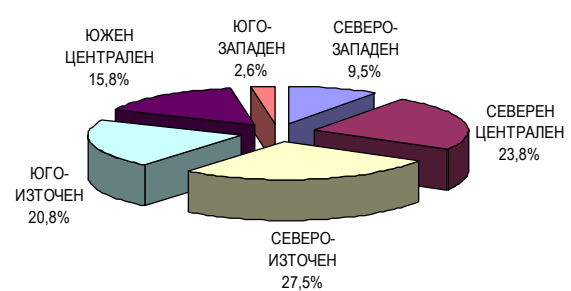
Площите, заети с маслодайни култури през 2004 год., са 619 хил. ха, или 19,0% от обработваемата земя за страната. Най-много са площите с маслодайни култури в Североизточен район – 217 хил. ха, което представлява 35,1% от маслодайните култури за страната. Маслодайните култури в Северен централен район са 160 хил. ха (25,8% от площите за страната). Намалението на площите с маслодайни култури спрямо 2003 год. е 11,0%. (вж. табл.1, стр.11 и табл.2, стр.12).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ПШЕНИЦА
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

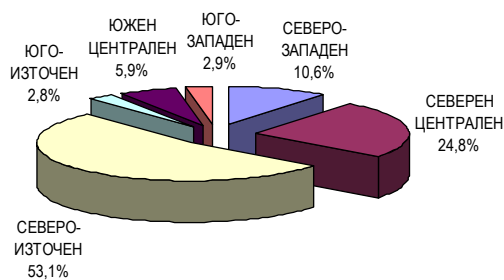
Водещи по площи с **пшеница** са районите: Североизточен - с 311 хил. ха (29,8% от площите с пшеница в страната), Северен централен - 244 хил. ха (23,4%) и Южен централен - 186 хил. ха (17,9%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 16).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЕЧЕМИК
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

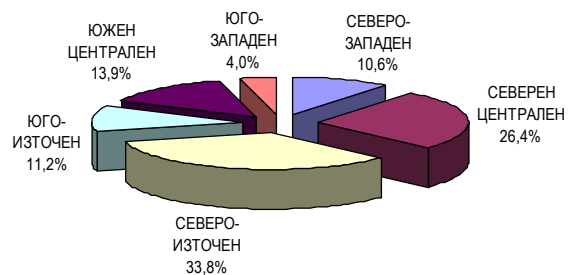
Най-много са площите с **ечемик** в Северозточен район - 92 хил. ха (27,5% от площите с ечемик в страната), следват Северен централен - 79 хил. ха (23,8%) и Югоизточен район - 69 хил. ха (20,8%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 16).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЦАРЕВИЦА
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Площите с **царевица** в Североизточен район са около 221 хил. ха (53,1% от площите с царевица в страната), следван от Северен централен - 103 хил. ха (24,8%) и Северозападен - 44 хил. ха (10,6%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ СЪС СЛЪНЧОГЛЕД
ПРЕЗ 2004 ГОД. ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Най-много **слънчоглед** е засят в Североизточен район - над 202 хил. ха (33,8% от площите, засети със слънчоглед в страната), Северен централен - 158 хил. ха (26,4%) и Южен централен - 82 хил. ха (13,9%). (вж. табл.1, стр.11 и стр. 17).

Угарите са обработваеми земи, поддържани или не, които не дават реколтата в годината на наблюдение. Поддържани или не, площите остават в тази категория не повече от две години. През 2004 год. угари са наблюдавани върху 437 674 ха или 13,4% от обработваемата земя. (вж. стр.19)

Изкуствените ливади с бобови и житни треви през 2004 год. заемат 97 944 ха или 3,0% от обработваемата земя, а през 2003 год. тяхната площ е в размер на 101 017ха (3,1% от обработваемата земя).

Постоянно продуктивните ливади, високопланинските пасища, затревените повърхности със слаб продуктивен потенциал и ливадите-овощни градини през 2004 год. заемат 1 805 711 ха или 33,9% от ИЗП. (вж. табл.1, стр.11 и табл. 2, стр.12)

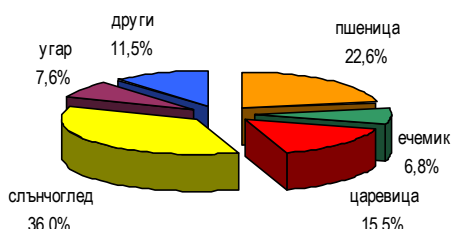
Лозя - чиста култура (код 59) през 2004 год. има върху 117 041 ха, което представлява 2,2% от ИЗП. Наблюдава се запазване на относителния дял на лозята спрямо ИЗП през 2003 и 2004 год. Отчетени са всички площи, върху които има следи от провеждани агротехнически мероприятия върху културата. Трайно изоставените лозови насаждения са отнесени в код 65 - изоставени дълготрайни култури. Аналогично е и за площите с изоставени **овощни насаждения**. Стопанисваните трайни насаждения са в кодове от 50 до 62. (вж. табл.1, стр. 11 и табл.2, стр.12).

КРАТЪК ПРЕГЛЕД на ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА на КУЛТУРИТЕ

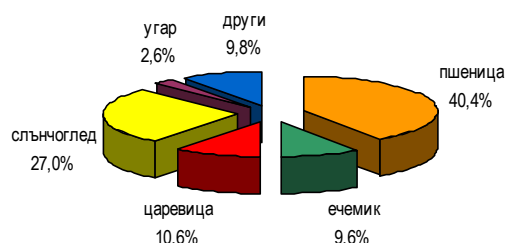
Точките в извадката са постоянни и това дава възможност да се проследи промяната от една позиция на номенклатурата в друга през различните години. Кръстосвайки заетостта по кодове от физическата номенклатура през 2004 год. с тези през 2003 год., може да се проследи изменението. Анализът на тези матрици позволява да се изучи важността и бързината на изменението на площите между различните позиции на номенклатурата – както изменения между различните видове селскостопански площи, така и преминавания от един вид заетост в друг.

Пшеницата е основна култура и има специално стопанско значение. Площите с пшеница през 2004 год. са 1 044 006 ха. Наблюдава се увеличение от 15,6% спрямо предходната година. През 2004 год. отглеждане на пшеница след пшеница има върху 22,6%, докато предходната година такова отглеждане се наблюдава върху 40,4%. През 2004 год. се увеличават площите с пшеница, засята след окопни култури, слънчоглед и царевица. В сеитбооборота на пшеница тази година са включени 7,6% угари, докато през 2003 год. те са 2,6%. Върху 71% от площите на пшеницата през 2004 стопанска година е извършен правилен сеитбооборот, който в съчетание с други фактори увеличи средните добиви на културата.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2004 год.

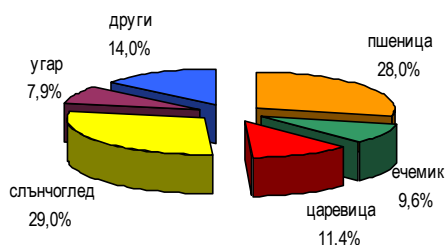

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ПШЕНИЦАТА
2003 год.

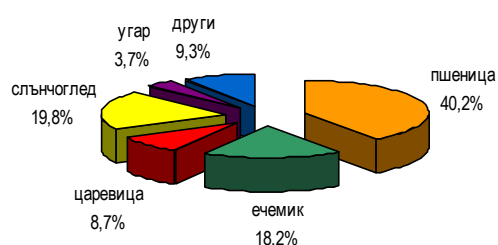

Площите, с **ечемик**, през 2004 год. са 333 484 ха или с 16,9% повече от тези през 2003 год. В сеитбооборота при ечемика най-висок е делът на слънчогледа – 29,0%. През 2004 год. се наблюдава увеличение на площите с ечемик, засят върху царевица – 11,4% срещу 8,7% за 2003 год. и намаление на ечемика засят след пшеница 28,0% за 2004 год. при 40,2% през 2003 год. Угарите, включени в сеитбооборота на ечемика през 2004 год., са 7,9%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2004 год.

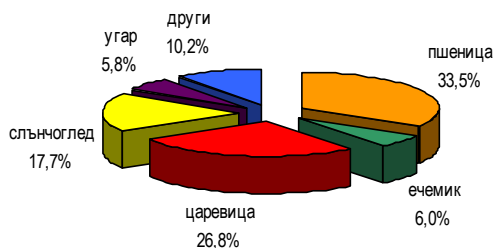
ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЕЧЕМИКА
2003 год.

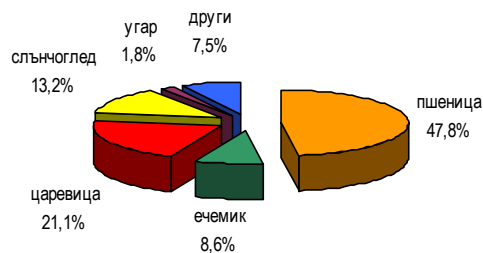
Площите, засети с **царевица** през 2004 год., са 415 971 ха. Наблюдава се намаление от 14,8% спрямо предходната година. И тази година най-много са площите с царевица, разположена върху предшественици пшеница 33,5%. Угарите, включени в сеитбооборота на царевицата през настоящата година, са 5,8% спрямо 1,8% през 2003 год.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2004 год.

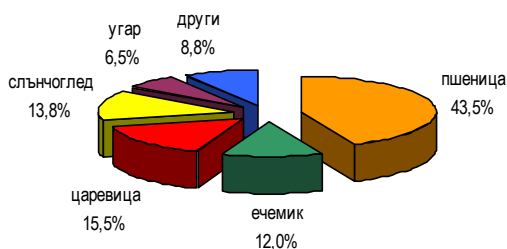

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2003 год.

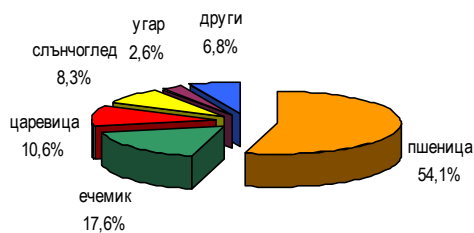

Площите, засети със **слънчоглед** през 2004 год., са 598 203 ха или с 11,4% по-малко от тези през 2003 год. В сеитбооборота при слънчогледа най-висок е делът на предшественици пшеница и ечемик – 55,5%. Върху царевица са засети 15,5% от площите със слънчоглед, докато през 2003 година след царевица са засети 10,6%. Слънчогледът, засят върху угари през 2004 год., е 6,5%, а през 2003 год върху угари са засети едва 2,6% от площите със слънчоглед.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2004 год.

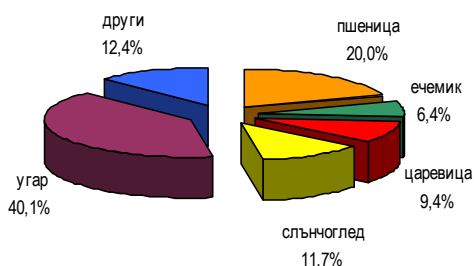

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2003 год.

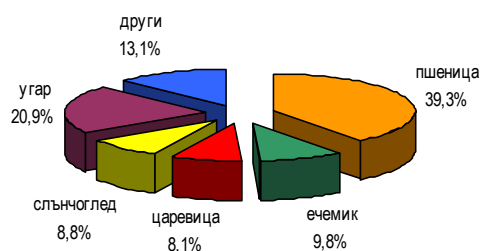

През 2004 год. площите с **угари** заемат 437 674 ха. Около 60% от тях се включват в сеитбооборота на културите. През тази година се наблюдава намаление на угарите с 4,0% спрямо предходната година. Около 20,0% от площите с пшеница през 2003 год. са оставени като угари през 2004 год. Площите, заети с царевица и слънчоглед през 2003 год., оставени като угари през 2004 год., са съответно 9,4% и 11,7%. Около 40,1% от угарите остават трайно необработени и през 2004 год. След като останат 2-3 години в тази категория, преминават в необработвани земи или ливади, които се използват за паша.

СЕИТБООБОРОТ с УГАР
2004 год.

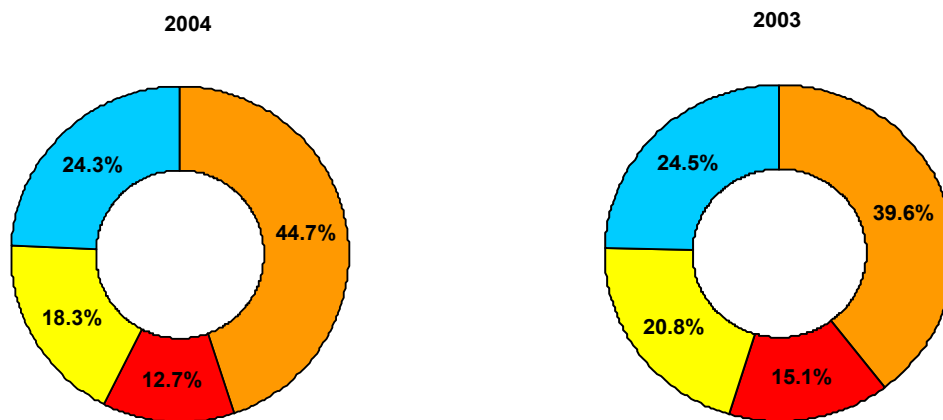

СЕИТБООБОРОТ с УГАР
2003 год.

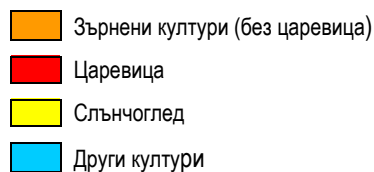

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ на КУЛТУРИТЕ към ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ

През 2004 год. се наблюдава увеличение на относителния дял на зърнените култури (без царевица) от обработваемата земя - 44,7%. Намалява се относителният дял на слънчогледа, царевицата, угарите и другите култури спрямо обработваемата земя.

Культури	2004	2003
Зърнени култури (без царевица)	44,7%	39,6%
Царевица	12,7%	15,1%
Слънчоглед	18,3%	20,8%
Други култури	24,3%	24,5%

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ на КУЛТУРИТЕ към ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ през 2004 година по РАЙОНИ за ПЛАНИРАНЕ

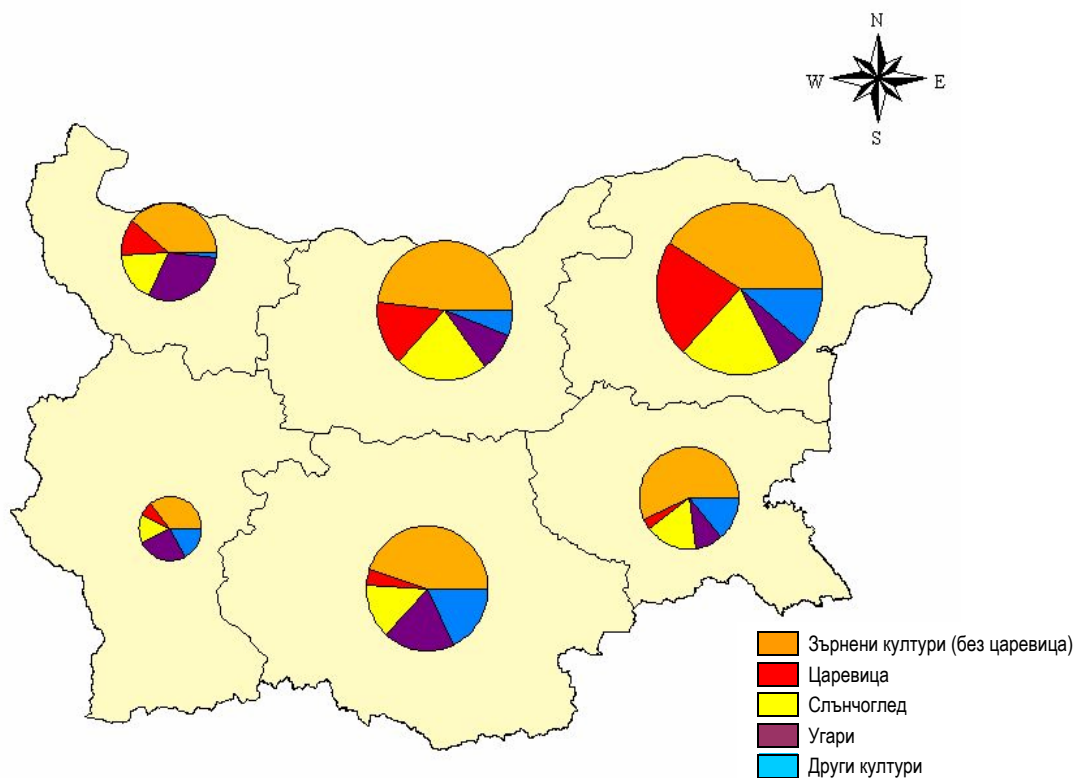

ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА през 2004 год. по РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН
пшеница	1 044 006	102 361	244 298	310 626	154 951	186 329	45 441
ечемик	333 484	31 752	79 295	91 791	69 375	52 547	8 724
ръж и тритикале	17 578	92	661	.	792	11 722	4 311
овес	42 467	9 596	12 336	9 651	2 292	5 114	3 478
царевица	415 971	43 923	103 014	220 991	11 471	24 474	12 098
други зърнени	21 249	.	.	6 917	5 123	9 209	.
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 874 755	187 724	439 604	639 976	244 004	289 395	74 052
слънчоглед	598 203	63 660	158 449	202 352	67 395	82 486	23 861
други маслодайни	20 517	1 623	1 480	14 828	1 055	1 531	.
Общо маслодайни:	618 720	65 283	159 929	217 180	68 450	84 017	23 861
влакнодайни култури	3 735	.	.	.	.	3 735	.
тютюн	48 975	1 794	354	2 710	2 308	30 544	11 264
други индустриални култури	97 118	3 170	4 325	36 352	42 807	9 627	836
Общо технически:	149 828	4 964	4 679	39 063	45 116	43 906	12 100
картофи	24 562	199	1 135	1 402	268	13 379	8 179
грах, фасул, бакла, леща и други варива	9 676	.	1 761	5 419	696	1 108	692
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	37 765	199	1 455	11 493	5 265	17 497	1 856
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	6 796	367	1 503	1 807	972	1 678	469
семеини градини	49 122	4 292	6 329	6 119	7 859	11 063	13 460
Общо зеленчуци и цветя:	127 921	5 057	12 183	26 240	15 060	44 725	24 656
окопни и други едногодишни фуражни култури	7 031	192	1 192	906	518	2 988	1 235
ливади с бобови	93 044	3 413	26 636	40 068	3 599	15 420	3 908
ливади с житни	4 900	.	1 401	1 237	.	108	2 154
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	104 975	3 605	29 229	42 211	4 117	18 516	7 297
продуктивни постоянни ливади	539 254	97 117	96 839	7 596	39 350	136 042	162 310
високопланински пасища	132 785	6 474	5 527	120	2 643	52 547	65 474
затревени слабопродуктивни площи	1 108 082	72 090	177 966	167 009	169 401	266 586	255 030
ливади-овощни градини	25 590	192	12 491	.	209	843	11 855
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 805 711	175 873	292 823	174 725	211 603	456 018	494 669
лозя	117 041	12 112	11 488	23 448	25 220	38 291	6 482
кайсии, зарзали и праскови	14 287	333	2 572	8 009	1 726	1 119	528
череша и вишни	13 672	333	1 157	1 725	1 115	5 201	4 141
сливи	19 703	775	5 782	1 300	1 678	6 351	3 817
ябълки	7 350	389	110	2 179	380	3 705	587
круши и други овощни култури	15 291	.	3 135	2 738	691	7 612	1 115
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	23 561	1 489	1 767	5 462	3 053	4 537	7 253
Общо трайни насаждения:	210 905	15 431	26 011	44 861	33 863	66 816	23 923
угари	437 674	110 342	66 679	64 204	37 198	113 093	46 158
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 330 489	568 279	1 031 137	1 248 460	659 411	1 116 486	706 716
необработвана земя	455 197	82 257	66 572	53 694	65 709	121 510	65 455
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 785 686	650 536	1 097 709	1 302 154	725 120	1 237 996	772 171

ТАБЛИЦА 2

ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА през 2003 год. по РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

хектари

Основни категории	БЪЛГАРИЯ	СЕВЕРО-ЗАПАДЕН	СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН	СЕВЕРО-ИЗТОЧЕН	ЮГО - ИЗТОЧЕН	ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН	ЮГО - ЗАПАДЕН
пшеница	903 345	104 508	201 600	287 669	126 705	151 418	31 445
ечемик	285 372	20 174	69 507	62 505	74 504	51 845	6 837
ръж и тритикале	23 252	2 240	1 692	2 342	3 414	9 317	4 247
овес	47 392	10 557	9 917	8 632	7 745	5 915	4 626
царевица	488 488	51 249	118 846	261 102	21 364	26 534	9 393
други зърнени	24 785	589	1 551	7 231	6 162	8 930	322
Общо зърнени (вкл. за фураж):	1 772 634	189 317	403 113	629 481	239 894	253 959	56 870
слънчоглед	674 883	62 395	162 305	262 024	83 299	85 233	19 627
други маслодайни	20 308	1 789	3 767	8 358	2 466	3 670	258
Общо маслодайни:	695 191	64 184	166 072	270 382	85 765	88 903	19 885
влакнодайни култури	3 293	.	.	.	.	3 193	100
тютюн	41 875	906	742	3 977	2 923	25 699	7 628
други индустриални култури	71 695	.	2 799	17 640	39 783	10 693	780
Общо технически:	116 863	906	3 541	21 617	42 706	39 585	8 508
картофи	22 781	192	.	195	197	14 057	8 140
грах, фасул, бакла, леща и други варива	14 202	.	.	5 473	5 233	2 010	1 486
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	46 381	1 514	2 421	16 673	5 712	19 568	493
цветя, оранжерии и разсадници (вкл. горски)	5 912	405	992	1 093	884	1 749	789
семеини градини	82 426	4 698	13 751	21 176	9 813	14 223	18 765
Общо зеленчуци и цветя:	171 702	6 809	17 164	44 610	21 839	51 607	29 673
окопни и други едногодишни фуражни култури	10 014	1 892	1 815	1 497	2 099	1 202	1 509
ливади с бобови	97 469	3 932	26 794	42 598	7 837	11 728	4 580
ливади с житни	3 548	.	982	500	.	202	1 864
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	111 031	5 824	29 591	44 595	9 936	13 132	7 953
продуктивни постоянни ливади	544 113	98 636	96 834	8 184	38 587	139 338	162 534
високопланински пасища	134 438	6 074	4 876	.	2 798	52 921	67 769
затревени слабопродуктивни площи	1 088 066	71 382	192 836	136 957	150 715	282 902	253 274
ливади-овощни градини	25 101	199	12 058	.	.	718	12 126
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 791 718	176 291	306 604	145 141	192 100	475 879	495 703
лозя	122 080	13 387	12 105	24 428	24 807	40 665	6 688
кайсии, зарзали и праскови	14 587	288	2 385	8 277	2 138	1 012	487
череша и вишни	12 886	288	1 176	1 769	896	5 080	3 677
сливи	18 553	769	4 909	1 080	1 559	6 352	3 884
ябълки	7 775	513	98	2 093	491	3 983	597
круши и други овощни култури	15 056	.	3 526	2 706	692	7 053	1 079
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	20 454	1 453	1 578	3 801	2 151	4 473	6 998
Общо трайни насаждения:	211 391	16 698	25 777	44 154	32 734	68 618	23 410
угари	455 798	111 192	71 855	58 801	38 547	124 969	50 434
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 326 328	571 221	1 023 717	1 258 781	663 521	1 116 652	692 436
необработвана земя	456 133	66 078	86 084	49 560	63 245	122 808	68 358
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ::	5 782 461	637 299	1 109 801	1 308 341	726 766	1 239 460	760 794

ТАБЛИЦА 3

ОСНОВНА ЗАЕТОСТ на ТЕРИТОРИЯТА по 28 ОБЛАСТИ през 2004 год.

хектари

Основни категории Област	зърнени (вкл. за фураж)	масло- дайни	техни- чески	зеленчуци и цветя	ливади и едного- дишни фуражни (без царевича)	постоянно затревени площи и ливади- овощни градини	трайни насаж- дения	угари	Испол- вана земе- делска площ	Площ със селско- стопанско предназ- начение	гори
БЪЛГАРИЯ	1 874 755	618 720	149 828	127 921	104 975	1 805 711	210 905	437 674	5 330 489	5 785 686	3 703 004
Благоевград	9 694	.	11 909	8 146	753	119 098	8 979	10 264	168 843	194 626	360 367
Бургас	102 056	29 324	25 006	8 626	1 169	94 962	17 870	20 419	299 432	331 055	297 328
Варна	97 577	29 678	7 592	2 936	6 211	30 581	13 171	23 053	210 799	220 205	104 683
Велико Търново	105 160	36 857	1 586	3 038	8 786	80 353	5 062	9 486	250 328	275 199	116 958
Видин	31 079	8 270	.	1 768	697	39 360	5 059	39 321	125 554	167 601	88 517
Враца	97 986	37 795	1 794	1 660	1 767	66 532	2 858	37 507	247 899	262 240	58 527
Габрово	9 766	3 740	.	1 179	1 676	47 650	2 117	7 673	73 801	84 868	87 197
Добрич	214 785	73 563	22 381	9 815	4 040	27 965	4 890	8 014	365 453	369 065	49 624
Кърджали	2 419	.	11 997	2 215	.	93 712	923	5 685	116 951	123 199	147 403
Кюстендил	10 195	1 382	.	7 120	1 133	80 729	9 612	6 914	117 085	129 726	117 762
Ловеч	34 095	12 415	.	909	2 458	99 506	8 769	12 485	170 637	188 770	185 573
Монтана	58 659	19 218	3 170	1 629	1 141	69 981	7 514	33 514	194 826	220 695	86 958
Пазарджик	30 433	2 641	4 328	9 429	1 065	61 844	9 201	15 960	134 901	148 181	240 808
Перник	15 683	8 213	.	2 401	1 147	75 672	587	5 552	109 255	116 112	79 269
Плевен	181 556	66 579	386	2 253	7 947	47 930	6 878	28 263	341 792	348 378	49 541
Пловдив	97 421	22 380	8 736	12 251	12 181	81 537	25 366	37 029	296 901	315 211	188 989
Разград	97 282	27 762	1 220	2 966	10 399	21 281	4 632	3 585	169 127	171 737	56 292
Русе	109 027	40 338	2 707	4 804	8 362	17 384	3 185	8 772	194 579	200 494	57 279
Силистра	86 319	40 389	3 643	4 747	7 045	16 543	11 967	4 538	175 191	179 886	73 417
Сливен	54 282	16 063	3 097	1 911	1 556	61 366	10 297	8 890	157 462	166 103	130 355
Смолян	206	.	727	6 845	.	66 466	.	1 540	75 784	75 968	223 918
София-град	15 689	4 342	.	987	592	22 695	198	5 329	49 832	52 102	35 128
София-област	22 791	9 924	191	6 002	3 672	196 475	4 547	18 099	261 701	279 605	330 240
Стара Загора	110 548	43 536	8 088	7 711	3 542	72 609	15 228	16 605	277 867	293 404	141 923
Търговище	59 065	14 118	1 660	2 515	6 408	43 485	5 462	14 141	146 854	166 618	82 481
Хасково	48 368	15 460	10 030	6 274	1 728	79 850	16 098	36 274	214 082	282 033	160 171
Шумен	84 948	31 670	2 567	3 261	8 108	34 870	4 739	10 873	181 036	194 643	98 628
Ямбол	87 666	23 063	17 013	4 523	1 392	55 275	5 696	7 889	202 517	227 962	53 668

ТАБЛИЦА 4 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

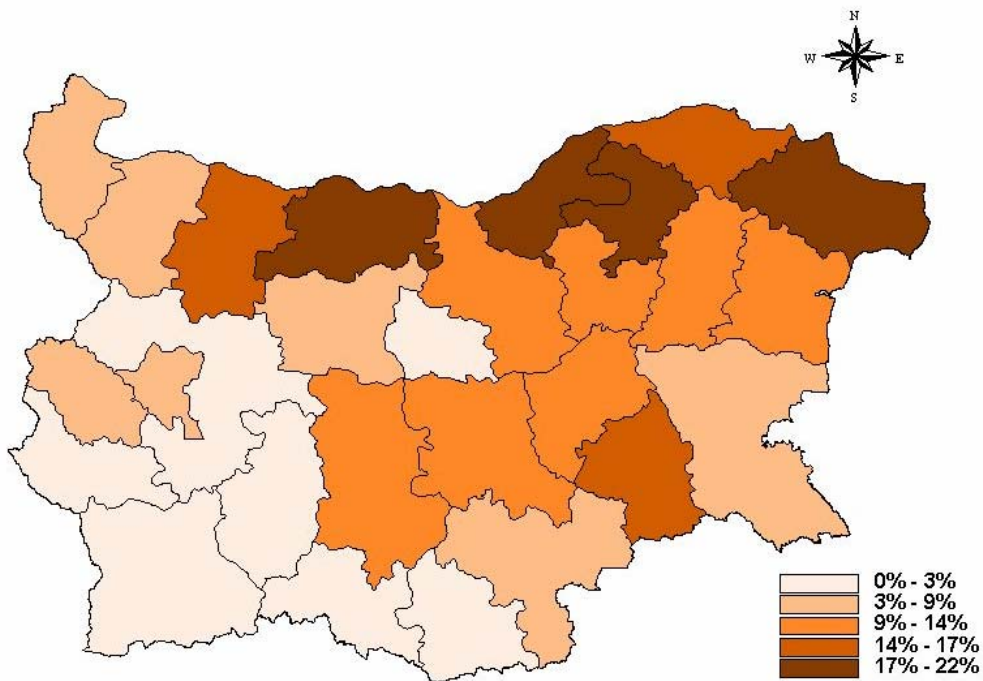
		хектари						
КОД	ЗАЕТОСТ	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
23	пшеница	1 044 006	903 345	1 382 890	1 366 594	1 121 838	1 109 702	1 354 743
24	ечемик	333 484	285 372	392 765	293 128	226 808	243 375	255 403
25	ръж и тритикале	17 578	23 252	24 065	23 843	26 501	27 387	23 229
26	овес	42 467	47 392	46 218	52 726	40 605	56 469	47 320
27	царевица	415 971	488 488	360 116	444 955	626 961	585 636	599 756
28	ориз	5 397	5 644	5 232	3 897	3 571	1 417	4 004
29	други житни	15 852	19 141	6 274	7 831	7 934	7 796	7 196
30	захарно цвекло	1 041	400	2 188	1 343	1 940	499	1 694
31	индустриални текстилни култури	3 735	3 293	6 436	14 689	10 231	13 094	9 791
32	слънчоглед	598 203	674 883	477 276	398 478	591 979	682 465	596 110
33	тютюн	48 974	41 875	42 016	52 165	48 247	52 991	68 772
34	индустриални маслодайни култури	20 517	20 308	12 871	20 748	9 541	9 011	7 756
35	други индустриални култури	96 078	71 295	55 873	40 002	25 010	40 089	52 427
36	картофи	24 562	22 781	22 889	21 377	25 585	27 811	26 834
37	боб, грах, бакла	5 801	6 091	6 223	6 800	10 351	18 174	21 919
38	леща, нахут и други варива	3 875	8 111	6 023	3 427	4 067	1 738	3 985
39	пресни зеленчуци	37 765	46 381	50 772	52 400	44 678	57 112	73 195
40	разсадници	4 842	3 901	4 299	4 527	4 271	4 514	4 289
41	фуражни култури, окопни	484	194	508	311	695	2 319	1 075
42	други фуражни едногодишни култури	6 547	9 820	7 985	7 680	8 913	6 241	2 796
43	ливади засети с бобови	93 044	97 469	86 474	89 277	86 561	90 521	89 684
44	ливади засети с житни	4 900	3 548	3 999	5 523	6 264	9 938	12 195
49	угар	437 674	455 798	273 911	438 757	467 573	377 438	127 953
	ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ:	3 262 797	3 238 782	3 277 303	3 350 478	3 400 124	3 425 737	3 392 126
63	семејни градини	49 122	82 426	75 417	118 956	123 667	148 781	141 585
50-58	овощни насаждения	83 082	80 285	81 045	92 330	98 820	116 131	117 041
59	лозя – чиста култура	117 041	122 080	122 299	139 087	143 047	152 113	150 867
60-62	смесени трајни насаждения	10 782	9 026	9 312	9 363	10 420	12 900	12 122
45-48	постоянно затревени площи и ливади-овощни градини	1 805 711	1 791 718	1 757 305	1 785 908	1 803 752	1 820 740	1 829 128
82	оранжерии, заслони и високи навеси	1 954	2 011	2 020	2 220	2 220	2 220	2 220
	ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 330 489	5 326 328	5 324 701	5 498 342	5 582 050	5 678 622	5 645 089
	ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 785 686	5 782 461	5 796 208	5 854 242	5 874 560	5 921 266	5 923 603

ТАБЛИЦА 5   **ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ на ЗЕМЯТА**

хектари

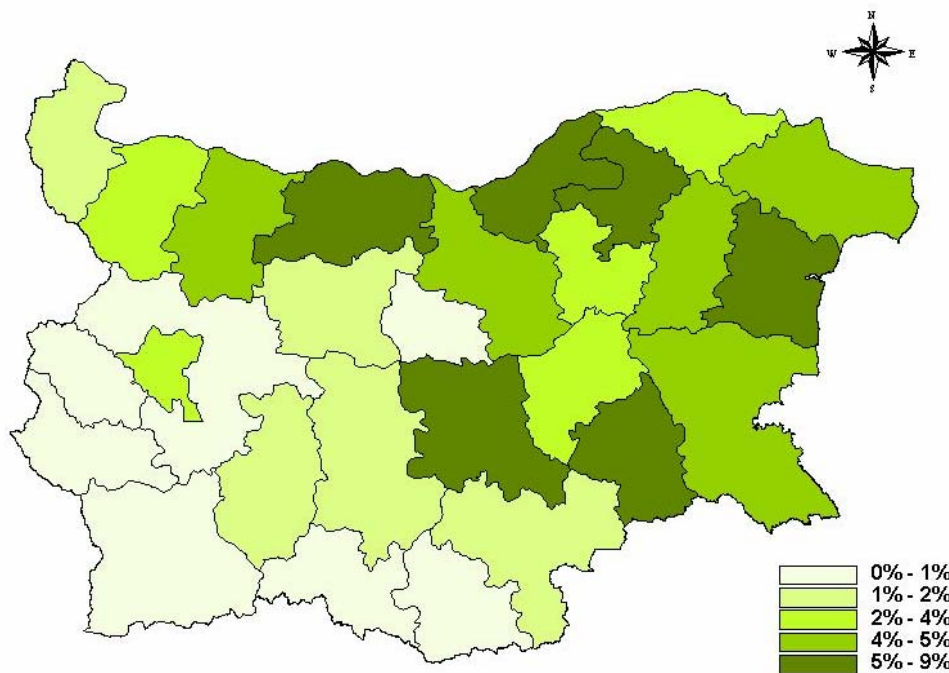
НАИМЕНОВАНИЕ	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
Минно дело и депа за разтоварване	31 720	32 484	32 439	32 142	32 913	32 733	32 738
Селско стопанство и рибовъдство	5 623 927	5 625 348	5 685 603	5 808 447	5 869 548	5 835 067	5 927 278
Горско стопанство и защита на средата	3 670 124	3 671 760	3 678 757	3 681 810	3 695 131	3 692 663	3 691 301
Промисленост, енергийно производство и търговия	63 498	65 106	64 085	64 364	64 941	65 812	66 107
Мрежи (плавателни, пътни, въздушни и др.)	206 291	206 490	204 693	203 019	199 413	199 917	200 458
Администрация и местно управление	22 231	23 440	22 825	23 324	19 626	19 326	19 326
Армия	50 976	50 728	49 548	49 463	52 978	52 862	52 966
Образование, култура и култови места	8 380	8 288	8 186	7 818	7 829	7 745	7 744
Здравни и социални центрове, спорт и развлечения	47 739	48 511	48 357	51 308	50 480	47 801	47 808
Индивидуални и колективни жилища	318 360	317 319	314 551	310 547	306 828	278 707	276 625
Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение	1 056 944	1 050 716	991 146	867 948	800 503	867 557	777 839

Пшеница – 1 044 006 ха

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

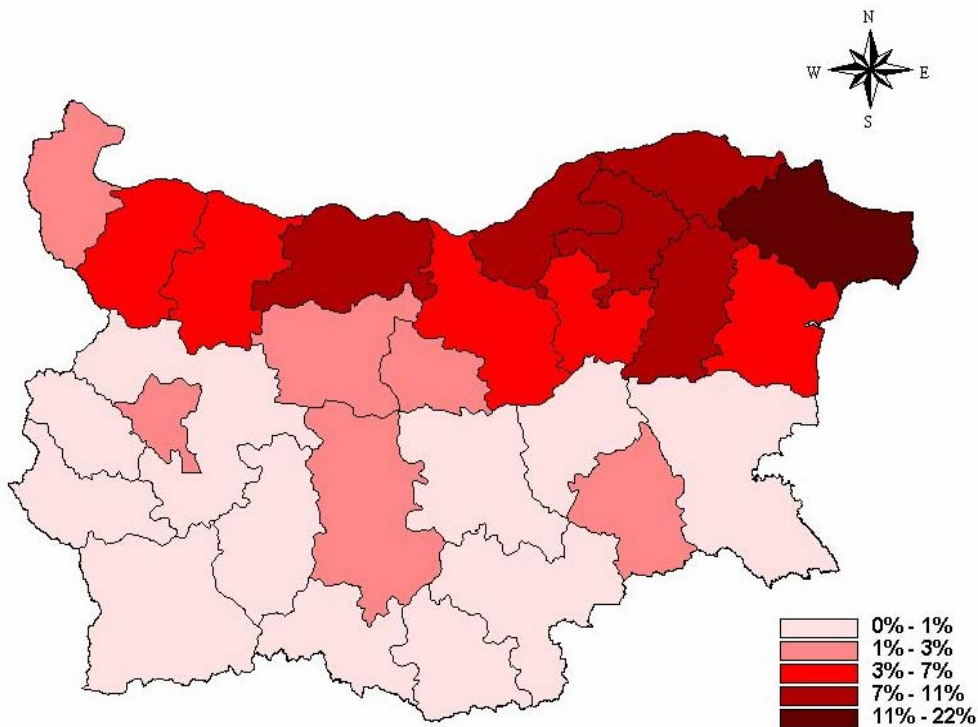
Ечемик – 333 484 ха

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с ечемик спрямо площта на съответната област.

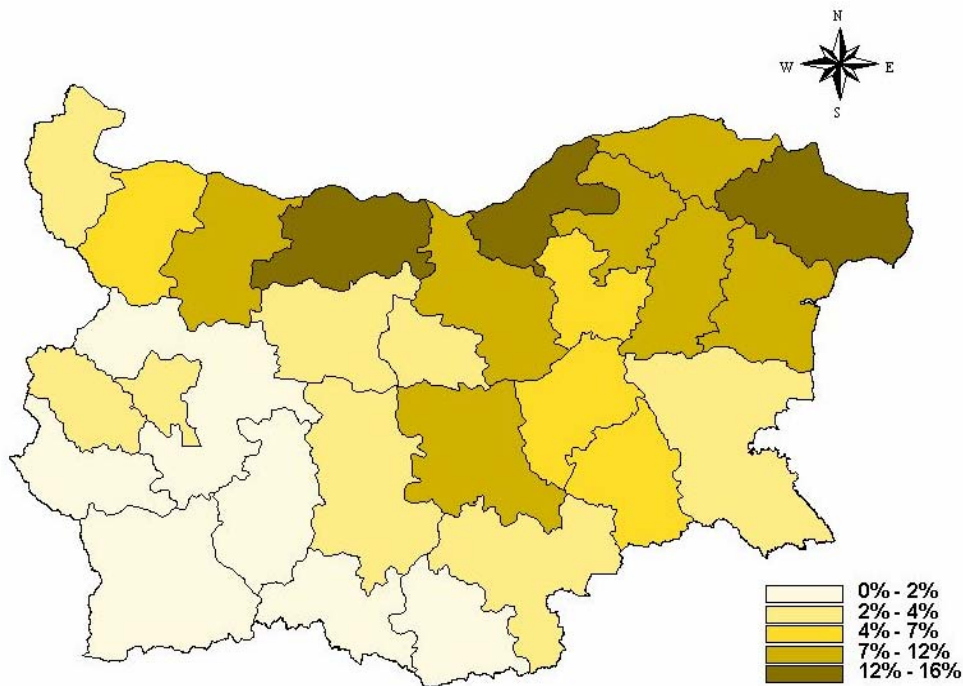

Царевица – 415 971 ха

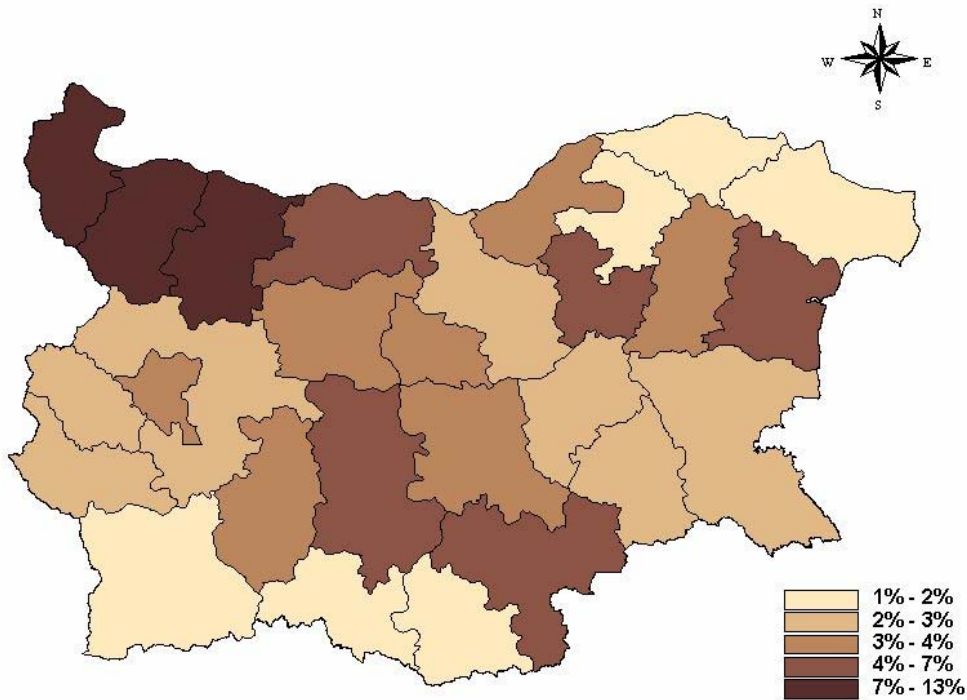
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с царевица спрямо площта на съответната област.

Слънчоглед – 598 203 ха

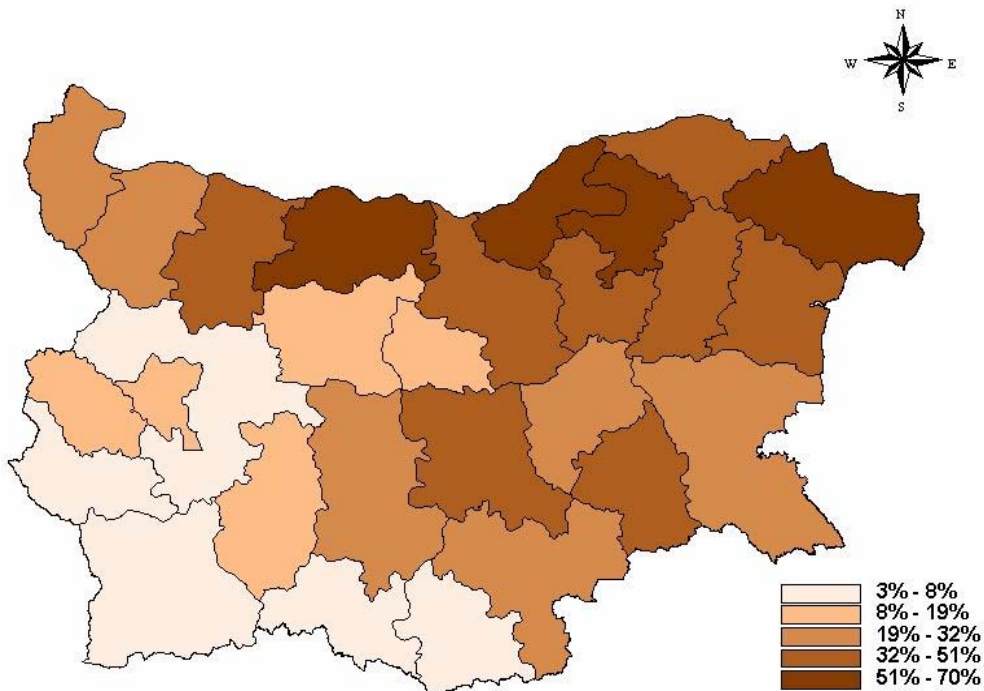
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите със слънчоглед спрямо площта на съответната област.

Угари – 437 674 ха

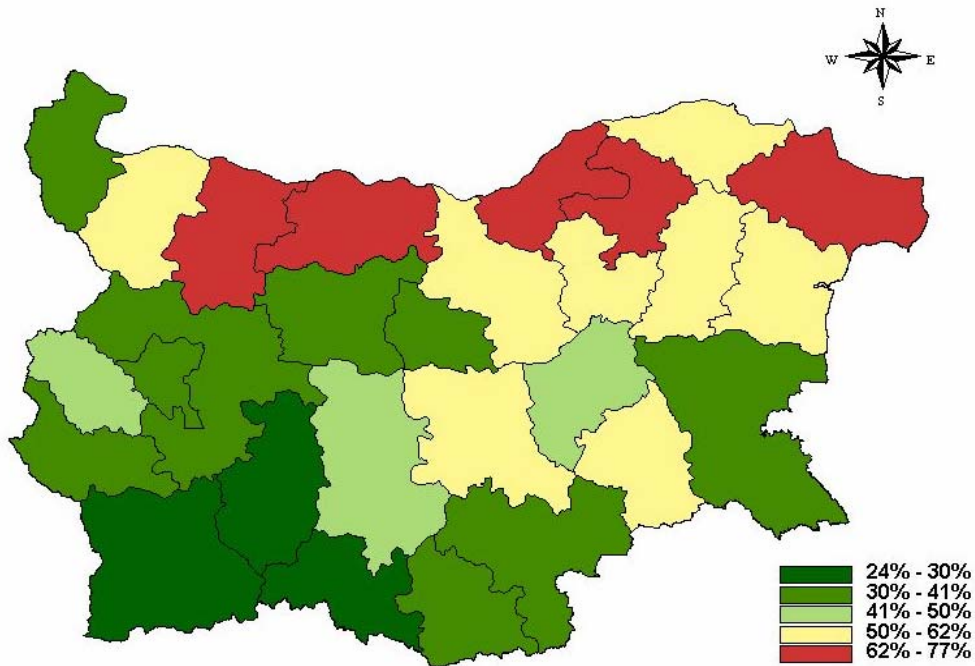
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с угари спрямо площта на съответната област.

Обработваема земя – 3 262 797 ха

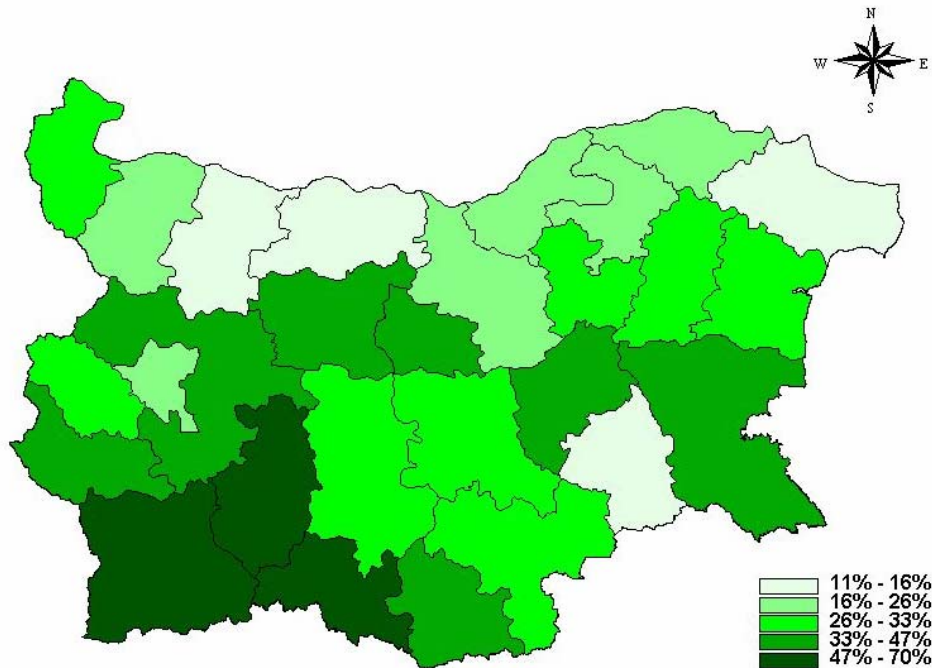
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на обработваемата земя спрямо площта на съответната област.

Използвана земеделска площ – 5 330 489 ха

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на използваната земеделска площ спрямо площта на съответната област.

Гори – 3 703 004 ха

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с гориа спрямо площта на съответната област.

Публикацията е приключена редакционно на 30.09.2004 год.
При публикуването на откъси от тази публикация трябва да бъде споменат източника.

Отговорник на публикацията : Нели Георгиева (МЗГ) Редакция: дирекция "Агростатистика", в сътрудничество с Ландсис Композиция и печат: МЗГ, дирекция "Агростатистика"	За контакти: МЗГ, дирекция "Агростатистика" Тел. / факс: 985 11 140; 980 82 94 E-mail : agrostat@mzgar.government.bg
--	--